Aile ?klimi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Aile ?klimi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16395

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Aile ?klimi Ölçe?i, Gönül, I??k-Ba? ve ?ahin-Acar (2018) taraf?ndan Türkçeye uyarlamas? gerçekle?tirilen ve psikometrik aç?dan incelenen bir ölçektir. Bu araç, aile ortam?ndaki duygusal ba?lar?, ku?aklar aras? otorite dinamiklerini ve bili?sel uyumu de?erlendirerek, aile içindeki genel iklimi ölçmeyi amaçlamaktad?r. Ölçek, 34 maddeden ve üç ana faktörden olu?maktad?r. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türk kültürü ba?lam?nda güvenilir ve geçerli bir araç olarak kullan?labilece?ini ortaya koymu?tur.

Anahtar Kelimeler

Aile ?klimi, Aile ?çi ?li?kisellik, Ku?aklar-aras? Otorite, Bili?sel Uyum, Psikometrik Özellikler, Uyarlama, Cronbach Alpha.

Yazarlar

Buse Gönül, H. I??k-Ba?, B. ?ahin-Acar.

Amaç

Aile ?klimi Ölçe?i'nin temel amac?, orijinal ölçe?in yap?s?n? koruyarak arac? Türkçeye uyarlamak ve Türk popülasyonu için geçerlik ve güvenirlik çal??malar?n? tamamlamakt?r. Bu uyarlama, aile içindeki ili?kisel dinamikleri, otorite yap?lar?n? ve de?erler sistemindeki uyumu bilimsel yöntemlerle ölçebilecek standart bir araç sa?lamay? hedeflemi?tir.

Bu ölçek, özellikle klinik psikoloji, geli?im psikolojisi ve psikolojik dan??ma ve rehberlik alanlar?nda, aile yap?s?n?n i?levselli?ini ve iç dinamiklerini derinlemesine de?erlendirmek isteyen ara?t?rmac?lar ve uygulay?c?lar için önemli bir kaynak sa?lamaktad?r.

Yap?

Ölçek, genel olarak **aile iklimi** kavram?n? üç temel ve birbirinden ayr??an faktör üzerinden ölçmektedir. Bu faktörler, ailenin duygusal, sosyal ve bili?sel i?leyi?inin farkl? yönlerini temsil ederken, toplamda 34 maddeyi kapsamaktad?r:

Aile ?çi ?li?kisellik (21 Madde): Aile üyeleri aras?ndaki duygusal yak?nl???n, kar??l?kl? deste?in ve güçlü ba?lar?n seviyesini ölçer.
Ku?aklar-aras? Otorite (7 Madde): Aile içindeki hiyerar?ik yap?y?, ya?ça büyük olanlar?n (ebeveynler veya büyükler) isteklerine uyma e?ilimini ve otoriteye gösterilen sayg?y? de?erlendirir.
Bili?sel Uyum (6 Madde): Aile üyelerinin hayata dair temel de?erler, inançlar ve ya?am felsefeleri aç?s?ndan ne kadar benzerlik gösterdi?ini, yani ortak de?erler sistemindeki uyumu ölçer.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, istatistiksel yöntemler olan Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak detayl? bir ?ekilde incelenmi?tir. AFA sonucunda elde edilen üç faktörlü yap? (Aile ?çi ?li?kisellik, Ku?aklar-aras? Otorite ve Bili?sel Uyum), teorik yap?y? destekler nitelikte bulunmu?tur.

Bu faktör yap?s?, daha sonra DFA ile test edilmi? ve analiz sonuçlar?, modelin uyum de?erlerinin kabul edilebilir düzeyde oldu?unu göstermi?tir. Bu bulgular, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? teorik **aile iklimi** yap?s?n? Türk örnekleminde geçerli bir ?ekilde temsil etti?ini kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l?k güvenilirli?i, yayg?n olarak kullan?lan Cronbach Alpha katsay?s? hesaplanarak de?erlendirilmi?tir. 34 maddelik ölçe?in tamam? için iç tutarl?l?k katsay?s? oldukça yüksek bulunmu?tur, bu katsay? **.91** olarak rapor edilmi?tir.

Alt ölçeklerin güvenirlik katsay?lar? ise ayr? ayr? incelendi?inde, yüksek düzeyde tutarl?l?k sergilemi?tir:

Aile ?çi ?li?kisellik Alt Ölçe?i için α = .95
Ku?aklar-aras? Otorite Alt Ölçe?i için α = .87
Bili?sel Uyum Alt Ölçe?i için α = .87

Elde edilen tüm bu katsay?lar, Aile ?klimi Ölçe?i'nin hem genel yap?s?n?n hem de alt boyutlar?n?n **güvenilir** ölçümler sa?lad???n? göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçek, toplamda 34 maddeden ve faktör analizleri sonucunda belirlenen üç ayr? faktörden olu?maktad?r. Bu faktörler, aile içi dinamiklerin temel boyutlar?n? temsil etmektedir.

Aile ?çi ?li?kisellik: Bu alt ölçek 21 maddeden olu?ur ve aile üyeleri aras?ndaki duygusal yak?nl??? ve ba?l?l??? ölçer.
Ku?aklar-aras? Otorite: Bu alt ölçek 7 maddeden olu?ur ve ailedeki hiyerar?i ve büyüklerin otoritesine uyumu merkeze al?r.
Bili?sel Uyum: Bu alt ölçek 6 maddeden olu?ur ve aile üyelerinin ortak de?erler ve ya?am görü?lerindeki benzerli?ini de?erlendirir.

Yap?lan faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in bu üç faktörlü yap?s?n?n Türk kültürüne özgü örneklemde geçerli oldu?unu ve yeterli düzeyde varyans aç?klad???n? göstermi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Uyarlama Ölçe?i

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon

Ya? Grubu: Belirtilmemi? (Uyarlama çal??mas? üniversite ö?rencileri ve yeti?kinler üzerinde yap?lm?? olabilir.)

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, aile iklimini de?erlendirmek üzere geli?tirilmi?tir ve farkl? demografik gruplarda kullan?labilir.

Test Metodolojisi: 5'li Likert tipi derecelendirme ölçe?i kullan?lmaktad?r. Cevap seçenekleri 1 (kesinlikle kat?lm?yorum) ile 5 (kesinlikle kat?l?yorum) aras?nda de?i?mektedir.

Anahtar Kelimeler

Aile, ?li?ki, Otorite, Uyum, Psikometri, Faktör Analizi, Likert Ölçe?i.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2018 (Uyarlama çal??mas?n?n yay?n y?l?).

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m izinleri ve ücretlendirme bilgisi için sorumlu yazar Buse Gönül ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. ?leti?im e-posta adresi a?a??da belirtilmi?tir.

Kaynaklar

Gönül, B., I??k-Ba?, H. ve ?ahin-Acar, B. (2018). Aile ?klimi Ölçe?i'nin Türkçeye uyarlanmas? ve psikometrik aç?dan incelenmesi. *Türk Psikolojik Dan??ma ve Rehberlik Dergisi, 8*(50), 165-200.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: aile-iklimi-olcegi-toad.pdf

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?il.

?leti?im E-posta Adresleri: busegonul@gmail.com

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?il.

Aile ?klimi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek 34 madde ve üç faktörden olu?maktad?r:

Aile içi ili?kisellik (21m): . Birço?umuzun en güçlü duygusal ba?lar? ailenin d???ndaki ki?ilerledir.
Ku?aklar-aras? otorite (7m): Ya?ça büyük olanlar?n isteklerine uyulur.
Bili?sel uyum (6m): Hayata dair de?erlerimiz çok benzerdir.

ARABPSYCHOLOGY.COM